

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_202298

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕಾಣಿಕೆ

ಕಡಲಗೋಡು, ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ

ಸಂಪಾದಕರು — ಒಪ್ಪಣಿವಾ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಗಾರ್ಸ್, ಲುಮಿಟೆಡ್
ಈ ಛಾಪಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಬಾಲಕಾಹಿತ್ಯ ಮಂಡಲ, ಲುಮಿಟೆಡ್, ಇವರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

1927

All rights reserved by the Publishers

ಕ್ರಯ ೩ ಅಣ.

ಕಾಣಿಕೆ .

ಕಾಣಿಕೆ .

ಅವ ಕಾಣ್ಕೆಯ ಕೊಡುವೆ ಕನ್ನಡದ ಮಾತೆ ನಿನ
ಗಾವ ಕಾಣ್ಕೆಯ ಕೊಡುವೆ ಮಮಬಸ್ಮದಾತೆ? ||

ಶರಸಿಧಿಯ ರನ್ನಭಂಡಾರಗಳನೊಡದೊಡೆದು
ಹರಹಿ ಧರೆಯೆಂಬ ನಿನ್ನಾಟದಂಗಣದಿ
ಶಿರದ ರತ್ನ ಕಿರೀಟಕೋಟಿಯನಲಂಕರಿಸಿ
ಮಿರುವ ಕೀರ್ತಿಯನು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಹಸಿವೆನೇ ? || ೧ ||

ಕಾರಿರುಳ ಸೆರಗಿನೊಳಗವಿತಿರುವ ತಾರೆಗಳ
ಓರಂತೆ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ಒಳ್ಳೆಮಂಚುಗಳ
ದಾರದಿಂ ಕೋದು ನಿನ್ನಯ ಕಂಬುಕಂಧರಕೆ
ತಾರಹಾರವ ತುಡಿಸುವೆನೆ ಎನ್ನ ಜನನಿ ? || ೨ ||

ದಿನಕರೇಂದುಗಳ ತಾಳಂಗಳನು ಮಾಡಿ ಧೂ
ವಿಸುತೆ ನಿನ್ನಯ ಕೀರ್ತಿಗಾನ ನಿರ್ಭರದೆ
ದಿನವೆಂಬ ನಿಶಿಯೆಂಬ ಹಂಬಲನು ತೊರೆದು ಧಾ
ರಣಿಯ ತೇಲಿಸುವೆನೇ ? ಹೇಳೆನ್ನ ಜನನೀ || ೩ ||

ಹಿಡಿದೆಳೆದು ತಂದು ಮುಗ್ಧೆಯ ಚಿಗುರನೆಲ್ಲ ನಿ
ನ್ನಡಿಯನೆಡೆಬಿಡದೆ ಭಕ್ತಿಯೊಳಗರ್ಚಿಪೆನೇ ?
ಸಡಗರದೊಳೆನ್ನ ಜೀವನದ ಕುಸುಮವನೊಂದೆ
ಹಿಡಿಯೊಳಡಗಿಸಿ ಪಾದಪೂಜೆಗರ್ವಿಪೆನೇ ? || ೪ ||

ప త కి ని తు ప ఛా ర .

పతకినితుపఛారవయ్య? తందేగే నుడిద
మోతనందుం మోర్వ బాలనల్ల,
భోతకద బంధుగళ బిర్దినుణిసను బయసు
తాతురంగొంబాసే రసనగిల్ల

|| ౧ ||

తందేయప్పణిగొండు ఒందే సిమ్మయ మసగే
సందుదేన్నయ కాల, ప్పొసేసిన్న
ఇందు సిందరే, తందే బందు దారియ నోడి
కందనం కాణదిరే కరవనవను

|| ౨ ||

తడిదిరిపలేకన్న? మడచి మక్కుళ బిట్టు
కడు ఒవది ప్పొసనాతన కూటక
తడవేనవరు నాళ నడదు ఒందరే సాకు
బిడువుదేన్నం తళువదిరి సిమిషక

|| ౩ ||

సుళిగాళి సుళిసుళిదు ప్పొరెందు గబివుదు
మళియిళయ నావేయం కేలిసువుదు
ఫళిలసిగళి హోగి తేరేగళరద మున్న
ఇళిదు దోణిగే నదియ తడివిడివేను

|| ౪ ||

కత్తలెయిళ్యదువేసే? కృదిరిపవేనగిల్ల
బిత్తరద ధరేయెంబ గడిగేయొళగే
కత్తలెయ మసియోసరి పసరిసద మున్న నా
సుత్తరిపేనయ్య తడవిల్లవేనగే

|| ౫ ||

తిసిమణిసుగళ బుత్తియను హోరువ హోరే బేడ
కనసుసేనసుగళ మోరువ మోర్గదే
మినుగువంగడియొళగే ఫలవే సిక్కుదే? పుణ్య
వేనువ హణవిరే కొట్టు క్కొంబేనయ్య

|| ౬ ||

ಕೆಲಸವಿರೆ ಬಂದು ಕಾಂಬೆನು, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿರೆ
ನೆಲದೊಳಗೆ ಕಂಡುದೇ ಕೊನೆಯ ಕೂಟ
ತಳುವದೆನ್ನಯ ಜೀವಕಳೆಯ ಹೀರುವ ಮೃತ
ಸುಳಿವುದೆನೆ ಬಳೆಯುತಿಹುದಂಧಕಾರ

|| ೭ ||

ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಸದೇ ಸಿಡುಸುಯ್ಯ ಬಿಡದೆ ಮೊಗ
ವಂ ಬಾಡಿಸದೆ, ದೇಹವಂ ಕುಸಿಸದೆ
ಹಂಬಲಿಸದಳಲದೇ ಒಳಲದೇ ಮನೆಗೆನ್ನ
ಸಿಂಬುಗೊಳಿಸುತೆ ಕಳುಹಿಕೊಡುವುದಯ್ಯ,

|| ೮ ||

ಹರಯದೇಣಿಯನೇರಿ ತೆರೆದು ಮಣ್ಣಿನ ಕದವ
ಸರಿದು ಬಂದರೆ ಮೆರೆವ ಮುಗಿಲೋಳಿಯ
ಅರಮನೆಯ ಮಧ್ಯದೊಳನಂತಸಿಂಹಾಸನದೆ
ನೆರೆ ನಿರಾಜಿಸುವೆನ್ನ ಕಾಂಬುದಯ್ಯ

|| ೯ ||

ಭಿ ಕ್ಷು ಕ

(ಸೀಸ ಪದ್ಯ)

ಕೇರಿಕೇರಿಗಳ ಮನೆಮನೆಗಳು ಕಂಡೊಡನೆ
ವಾರಾನ್ನ ಕಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತಿಹನು |
ದೂರದೊಳ್ ಸೋಪವರ ಬೆಂಬಿಡದೆ ಕಾಲ್ಗೈರಗಿ
ತೋರಿಪೆನು ಕೈಯೊಳಿಹ ಜೋಳಿಗೆಯನು ||
ಊರೊಳೆನಗೊಲಿದೀವ ದಾಸಿಯಂ ಕಾಣೆ ಪರ
ಲೋಕ ಮಾರ್ಗವೆನರಸಿ ಪೋಪೆನಿನ್ನು |
ಧಾರಿಣಿಯೊಳಿನ್ನ ರಸನೆಲ್ಲಿಹನೊ ತಿರಿತಿರಿದು
ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟ ನಾನು ||

|| ೧ ||

ಸಿರಿಯ ಬಳ್ಳಿಯ ಸೊಂಪಿನಿಂದೆ ನಗೆಯೆಂಬ ಹೂ
ವರಳಿ ಕಂಪಿಸಲಂಪನೀವುದೆಲ್ಲಿ |
ಕೊರಗುತಿಹ ಬಡತನದ ಕಣ್ಣೀರೆ ಕಾಲಾಗಿ
ಹರಿದು ತಂಪನು ತಾನೆ ಕೊಡುವುದಲ್ಲಿ ||
ಪರಿಗೆಡಿಸ ಸಂಕಟದ ನಿಬಿಡಾಂಧಕಾರವದು
ದಾರಿಗಾಣದ ತೆರದೊಳಾವರಿಸಿರೆ |
ಮಿರುಗುತಿಹ ಗುಣವೆಂಬ ನಸುಬೆಳಕನೊಪ್ಪಿಸುತೆ
ತಳತಳಿಸಿ ಬೆಳಗುತಿಹುದೊಂದು ತಾರೆ ||

|| ೨ ||

ಧನವಿಪ್ಪ ಕೈಗುದುರೆಯಂ ದಾನ ಮಾರ್ಗದಿಂ
ಮನವೆಂಬ ಕಡಿವಾಣವೆಳೆಯುತಿಹುದು |
ಸಿರಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರದೆ ಬಗೆಹಕ್ಕಿ ಹಾರಲ
ವೃಳಿಸಿ ಕಳವಳಿಸಿ ಬೀಳುತ್ತಿವುದು ||
ಸರಿಯೆನಿಸಿ ಕೈಗೆ ಬಗೆ, ಬಗೆ ಕೈಗೆ ಬೋಡೆನಿಸಿ
ಮೆರೆಯಲುಂಟೇ ಧರಾಮಂಡಲದೊಳು |
ಅರಸ ತಲೆವಾಗಿರುವೆ ನೀನೊರ್ವನೇ ದಾತ
ನಿರದೆ ತಿರುದುಂಬೆ ನಿನ್ನ ರಮನೆಯೊಳು ||

|| ೩ ||

ದೇಹದೀ ಪಾತ್ರೆಯಂ ನಿನ್ನ ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸುವೆ
ಮನಕೆ ಮೆಚ್ಚೆಂತಾದುದಂತೆ ಮಾಡು |
ಜೀವದಾನದಿನದಂ ತುಂಬಿವೆಯೊ ತುಂಬಿಸದೆ
ಬಿಡುವೆಯೊ ನೀನೆ ನಿನೊಳಗೆ ನೋಡು ||
ಧಾರಿಣಿಯ ಸಂತೆಯೊಳು ಭಿಕ್ಷು ಕನ ಮಾಳ್ವೆಯೊಳು
ತಿರುಗಿದರೆ ಬಪ್ಪ ಬಡತನವದೇನೈ |
ನೀನೆ ಧನಿ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಧನವೆನ್ನ ಸಿರಿ
ಭೇದವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮರುಕವೇನೈ ||

|| ೪ ||

ದಿನದ ಕೆಲಸ .

ಊರುಳ ಹೂವಳ್ಳಿಯಲಿ ದಿನದ ಹೂವಾಯ್ತು
ಪರಿಮಳವು ದೆಸೆದೆಸೆಗಳಲಿ ಹರಡಿ ಹೋಯ್ತು
ತರಳ ನೀನೇಕೆ ನಿದ್ದೆಯೊಳಿ ಮೆಯ್ಯರೆವೆ?
ಧರಣಿ ನಗುತಿಹುದು, ನೀನೆಂದು ಕಣ್ಣೆರೆವೆ?

|| ೧ ||

ದೇವನಾ ಕತ್ತಲೆಯ ಕಣ್ಣೆವೆಯ ತೆರೆಯೆ
ಭೂವಲಯಕಾದುದೀ ಬೆಳಕೆಂಬ ಸಿರಿಯೆ
ಕಾವನ ಕಟಾಕ್ಷ ವೆಂಬಮೃತಧಾರೆಯೊಳು
ನೋವನೆಲ್ಲವ ಕಳೆದು ಮೆರೆಯಲಿನ್ನೇಳು

|| ೨ ||

ಮೂಡುಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿರುವ ಭಾಸು
ಬಾಡಿ ಬಸವಳಿದು ಶರಧಿಯೊಳಿಳಿಯೆ ನೀನು
ಬೇಡವೆಂದರು ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ಮನೆಗೆ
ರೂಢಿಯಧಿಪತಿ ಕಾಲನಪ್ಪಣೆಯು ಧರೆಗೆ

|| ೩ ||

ತಾವರೆಯನರಳಿಸುವ ತರಣಿಗೊಪ್ಪಿಸುವ
ತೀವುವ ಮರಂದವನು ತುಂಬಿಗಾಗಿಸುವ
ಭೂವಲಯದಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದಿಹುದೆ
ಜೀವನವು ಸಂಕಟಕೆ ಸಡೆಯಲೇನಹುದೆ

|| ೪ ||

ಬಿಸಿಲೇರುತಿಹುದು ತಪನನ ತಾಪದಿಂದೆ
ಬಸವಳಿಯುತಿಹುದು ಸುಮನೋವೃಂದವಿಂದೆ
ಬಿಸಿಲ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬೆದರದೆನ್ನ ಮರಿಯಾನೆ
ಜಸದ ಮಾರ್ಗದೊಳಿ ಹೋಗಿದರೊಳೆನ್ನಾಣೆ

|| ೫ ||

ಉರಿಯಿಂದೆ ನೊಂದು ಜೀವನದ ಕೆಲಸದಲಿ
ಸರಿವೆಂದು ಬಗೆಗೊಂಬ ಕಾಡುದಾರಿಯಲಿ
ಅರಳಿ, ಗರಳವನೆದೆಯ ಮರೆಯೊಳಕವಡಿಸಿ
ಕರೆವ ನಗೆಮುಗುಳಿಗೆ ಸೋಲದಿರು ಬಯಸಿ

|| ೬ ||

ಬಡತನದ ಮಗನೆ! ಧನಿಕನ ನೆಳಲನ್ನೈದಿ
ಗೆಡೆಸೊಗವನುಂಬ ಯೋಚನೆ ಬೇಡ ಮನದಿ
ನಡೆದು ದಾರಿಯಲಿ ಬಿಂಡಾಗಿ ಬಸವಳಿಯೆ
ಕೊಡದೆ ತಂಪನು ಕೆಲದ ಮರದನೆಳಲಡಿಯೆ?

|| ೭ ||

ಆಡುವವರುಂಟು, ಕೊಂಡಾಡುವವರುಂಟು
ಕೂಡಿ ನಲಿವವರುಂಟು ಕೈಬಿಡದರುಂಟು
ಗೂಡಿಂಗಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾಡುತ್ತಿರೆ ದಿನದ
ಹಾಡಳಿಯೆ, ನೀನೊಬ್ಬನೇ ನಿನ್ನ ಕೆಲದಿ

|| ೮ ||

ಒಂದು ಮುಂಜಾವಕ್ಕೆ ಸಂಜೆಯೊಂದಿಹುದು
ಮಂದಹಾಸವನಳಲ ಮಂಜು ಮುಸುಕುವುದು
ಅಂಜಲೇತಕೊ? ನಿನ್ನ ದಿನದ ಸಂಕಟವು
ಒಂಜೆಯಾಗುವುದೆ? ನಿನಗದುವೆ ಭೂಷಣವು

|| ೯ ||

ಇಳಿವ ಸಂಜೆಯ ಕಂಡು ಮುದುರುತಿಹ ಸುಮದ
ಕೆಳೆತನವು ನಿನಗೆ, ತನ್ನಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ
ಬಳಿಕ ಪಸರಿಸುವದರನರುಗಂಪಿನಂತೆ
ಒಳಸುತಿರೆ ಕೀರ್ತಿ ನಿನಗಿನ್ನಾವ ಚಿಂತೆ?

|| ೧೦ ||

ಪ್ರೇಮ ಪಾಶ .

ಹೃತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಮಾತೆಗಿಹ ಮಮತೆಯನು |
ಮನವೆಂಬ ಮಾನದಿಂದಳೆಯಬಹುದೇ? ||
ಕತ್ತಲೆಯ ಸೆರಗಿನಿಂದಿಡಿಕಿರಿಸಿ ತಾರೆಗಳ |
ನಡಗಿಸುವ ರಾತ್ರಿಗೇಂ ಲಾಭವಿಹುದೇ? ||
ಜಾಂದಳದ ಮಂದಿರಕೆ ರವಿಯೆಂದು ಬರುವನೋ |
ಕಂದರನು ಕೊಲುವ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯೆನುತೆ ||
ಸಂದೇಹದಿಂದೆ ನಿದ್ರಿಸಳು, ಸಂಚರಿಸಿ ನೋ |
ಯುವಳು ನಿಶಿಯೆಂಬ ಭಯಚಕಿತ ಮಾತೆ ||

|| ೧ ||

ಕೋಳಿಯೆಚ್ಚ ರುತೆ ಯಮದೂತನಂದದಿ ಕೆಲೆವ
 ಭೀಕರ ಧ್ವನಿಯೆ ಕಿವಿಯನು ಕೀಲಿಸೆ |
 ತಾಳಲಾರದೆ ತೊಳಲಿ ದಿಗ್ವಿವರವಂ ಹುಗುವೊ
 ಡಿಂಬಲ್ಲದಿರೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಪುತ್ರರಾಶೆ ||
 ಬಾಳಲಾರದೆ ಮರುಗಿ ಹಿಮದ ಕಂಬನಿಗಳಂ
 ಸುರಿಸಿ ಎದೆಯೊಡೆದು ಬೆಳ್ಳಾಗುತ್ತಿಹಳು |
 ಹೇಳಲೇನೆಡೆಯೆಡೆಯ ಮುಗಿಲ ಮರೆಯೊಳೆ ಮಕ್ಕ
 ಳನು ಮರೆಯಿಸಲಾ ಹವಣನೆಸಗುತ್ತಿಹಳು ||

|| ೨ ||

ಏನನೆಸಗಿದರೇನೊ? ಕೋಪಾರುಣನ ಮೊಗದ
 ಕೆಂಗಡಿಗಳನು ಕಂಡು ನಡುನಡುಗುತ್ತೆ |
 ತಾನೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಿಡಿದು ಬಿಗಿದ ತಳ್ಳೆಯ ಭಾರ
 ದಿಂದೆ ಕೆಡೆವಳು ರಾತ್ರಿಯೆಂಬ ಮಾತೆ ||
 ಜಾಸಿಸದೆ ಬಂಧಿಸಿದ ಮೃತ್ಯುಪಾಶವ, ತಾಯ
 ಬಾಹುಪಾಶದ ಸವಿಯ ಸವಿಯುತಿರುವ |
 ಸೂಸುಗಳ್ ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯೊಳೆ ಮೆಯ್ಯರೆದು ತಾ
 ವನವರತ ಹೊಂದುವರನಂತಪದವ ||

|| ೩ ||

ಪೂರ್ವ ಸ್ಮರಣ

ಹೌದೊಡೆಗಳ ಹರೆಯವೆ! ಬಂದಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ಏ
 ನೋದವನ್ನೆಲ್ಲವನೆದೆಗೊಳಿಸು
 ಆದರದಂ ಬಾಳೆಂಬೀ ಬಳ್ಳಿಯ
 ಹೂದೊಡವಿಂ ನೀ ಸಿಂಗರಿಸು

|| ೧ ||

ಮಾಏನ ಮರದಾ ತೂಗುಂಗೊಂಬಿನೊ
 ಕಾವಗಮುಯ್ಯಲನಾಡಿದೆನು
 ನೋವನು ತಿಳಿಯದ ಶುಕಪಿಕಸಮಿತಿಯ
 ಸೋವುತೆ ನಲಿನಲಿದಾಡಿದೆನು

|| ೨ ||

ತೆಂಗಿನ ಕೌಂಗಿನ ತೋಟದ ಸಿರಿಯಾ
ಸಿಂಗರದರಮನೆಯಾಳೆಸಿಸಿ
ಜ್ಯಂಗಕಲಧ್ವನಿಸಂಗಕೆ ಹಾಡನು
ಸಂಗಳಿಸಿದೆ ನಾನನುಗೊಳಿಸಿ

|| ೩ ||

ಜಿಸಿಲೊಳಗೊರಗುವ ಶಾಲಿವನಂಗಳ
ಹೊಸಗಂಪಿನ ಸರೆಯಾಳೆಸಿಸಿ
ನಮನಗೆ ಬೀರುವ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸೊಬಗಿನ
ಹಸದನವನು ಸೋಡಿದೆನೊಳಿಸಿ

|| ೪ ||

ಹಮೆರಲೆಯೊಪ್ಪುವ ಪಾಸಿಸೊಳೊರಗುತೆ
ಹಸಿವಾಸರ್ಗಗಳ ಪರಿ ಪರಿಯೆ
ಮಸುಗುವ ತುಂಬಿಯ ಬಂಬಲಹಂಬಲ
ಹೊಸ ದಸಿಗೇಳ್ವನು ಒಗೆ ತಣಿಯೆ

|| ೫ ||

ದೂರದ ದಾರಿಗನೂರನು ಸೇರಲು
ಆರಿವನೆನ್ನುತ ಹರಿದೋಡಿ
ಸೇರಿದೆ ಮನೆಬಾಗಿಲ ತಾಯಲಿ ನಿಜ
ಧೀರತೆಯನು ಒಲು ಕೊಂಡಾಡಿ

|| ೬ ||

ನಳಲೊಳು ಪಂತವ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುತೆ ತಾ
ನಳವಳಿಯದೆ ಒಳಿಹಿಡಿದೈದಿ
ಬಳಲುತೆ ಬಾಡುತೆ ಬಕ್ಕುತೆ ತಾಯೊಳು
ಕಳವಳವನು ಹೇಳಿದೆ ಮುದದಿ

|| ೭ ||

ಜಗವೆಂಬಾಟದ ಬಯಲಲಿ ನಲಿಯುತೆ
ಬಗೆಬಗೆಯಾಟವನಾಡಿದೆನ್ನೆ
ಸೊಗದುಣಿಸುಣ್ಣುತೆ ಸಿದ್ಧಿಯ ದಾದಿಯ
ಬಗಿವಾ ತಳ್ಳೆಯೊಳೊರಗಿದೆನ್ನೆ

|| ೮ ||

ದಿನದರಮನೆಯಾ ಬಾಗಿಲೆರೆವಾ
ಜಿನುಗುವ ಪಡಿಯರಹಕ್ಕಿಗಳ

ದಸಿಯನು ಕೇಳುತೆ ಕಣ್ಣೆರೆದೇಳುತೆ
ಬಿನದದೆ ತೋರಿದೆನಾಟಗಳ

|| ೯ ||

ಆಗಸಗರಡಿಗಿಗೊಪ್ಪುವ ಮಿಸುನಿಯ
ಬೀಗದ ಮುದ್ರೆಯ ತೆರನೆಸೆದು
ಸಾಗುವ ನೇಸರ ಬಿಸಿಲೊಳು ಬೇಸರ
ನೀಗುತೆ ನಲಿದೆನು ಮನವೊಲಿದು

|| ೧೦ ||

ಕಾಲದ ಶರಧಿಯ ಬಟ್ಟೆ ರೆಯಂತಿರೆ
ಸಾಲಿಡುವೀಗಗಳಿಗೆಗಳೆದು
ಕಾಲನು ಕದಲಿಸಿ ಜಪ್ಪನ ಸುಳಿಯಲಿ
ತೇಲಿಸಿ ಮುಳುಗಿಸುತ್ತಿಹವಿಂದು

|| ೧೧ ||

ವಿಧಿಯೇ ನೀನೆಳೆ ಹರೆಯದ ಚಿತ್ರವ
ಪದಪಿಂ ಬೀವನಪಟದೊಳಗೆ
ಮೊದಲಿಂ ತುದಿವರೆಗೂ ಬರೆಯದೆ ಕ
ಲ್ಲೆ ದೆತನವನೆ ತೋರಿದೆ ಎನಗೆ

|| ೧೨ ||

ಅರಿಯದ ತೆರದಿಂ ಸಮಯದ ಚೋರಂ
ಹರೆಯದ ಕಾಲಿಡುತ್ತೆನ್ನಿಂದ
ಹರಿದೆಳೆ ಹರೆಯದ ಭಾಗ್ಯವಸ್ಥೆವ
ಮರೆಯಾದನು ಕಣ್ಣೆಸೆಯಿಂದ

|| ೧೩ ||

ಸಿರಿಯೆಸಿಸುವ ದಿನವಳಿಯುವ ಕತದಿಂ
ಬರುತ ಬರುತ ಬಡತನ ಹೊಂದಿ
ಮರುಕದೆ ಮುಪ್ಪಿನ ಗುಡಿಸಲ ಮಧ್ಯದಿ
ಹರಣಂಗಳನುಳಿವುದೆ ಮುಂದೆ?

|| ೧೪ ||

ಹೋವುದು ಹೋದರೆ ಬವ್ವುದು ಬಂದರೆ
ನಾ ಪಳವಿಪ ಮಾನವನಲ್ಲ
ನೀ ಪೊದೊಡೆ ಬಾಲ್ಯವೆ! ಕಡು ಸೊಂದಿ
ತಾಪದೆ ಕೊಂಡಾಡುವೆನಲ್ಲ!

|| ೧೫ ||

ಹೋದೆಳೆ ಹರೆಯವೆ! ಬಂದಿನ್ನೂ ಮೈವಿ
ನೋದವನೆಲ್ಲವನೆದೆಗೊಳಿಸು
ಆದರದಿಂ ಬಾಳೆಂಬೀ ಬಳ್ಳಿಯ
ಹೂದೊಡವಿಂ ನೀ ಸಿಂಗರಿಸು

|| ೧೬ ||

ಮುಗುಳು.

ಓರಿಮುಗುಳೇ 'ಎನ್ನೆ ದೆಯರಳುತ್ತಿರ
ಲುರವಣಿಸುವ ನರುಗಂವುಗಳ
ಪರಿಗಳಸರಿವರಿಲ್ಲೆಂದೇತಕೆ
ಕೊರಗುವೆ ನೋಯಿಸುತಂಗಗಳೆ?

|| ೧ ||

ವನಮಧ್ಯದೊಳೇ ಹುಟ್ಟಿದ ನಿನ್ನಸು
ಜನರೀಕ್ಷಿಸೆ ಕಣ್ಣಿಂಜಲಸು
ಮಿಸುಗುವ ಕಾಯವು ಸಹಿಪಂತಿರೆ ದೇ
ವನು ಕೊಟ್ಟಿಹನೇ ಶಕ್ತಿಯನು?

|| ೨ ||

ನಿನ್ನೆಳನಗೆಯಂ ಕಂಡವನೊರ್ವಂ
ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬರೆಯನೆ ಕವಿತೆಗಳ
ಕನ್ನಡ ಹಕ್ಕಿಯ ದನಿ ಬಿತ್ತರಿಸದೆ
ನಿನ್ನಯ ಜನುಮದ ಸಫಲತೆಯ?

|| ೩ ||

ಒರಗಲೆ ಮುಗುಳೇ ವನಮಧ್ಯದೊಳೇ
ಬಿರಿವೇ ನಿನ್ನೆದೆ ಸಿಂಗರವ
ಬರೆವಾನೇ ನಿನ್ನಯ ಸೇಹಿಗನ್ನೆ
ತೆರೆ ಎದೆಯೆಂಬೀ ಬೊಕ್ಕಸವ

|| ೪ ||

ನೀನೇ ಸರಸಂ ನಾನೇ ರಸಿಕಂ
ನೀನೆಯೆಂ ನಾಂ ಯಾಚಕನ್ನೆ

ನೀನೇ ಬಿನ್ನಣಿಯಾನೇ ಒರೆವವ
ನಾನೇ ನಿನ್ನಯ ನೇಹಿಗನ್ನೆ

|| ೫ ||

ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಕಾಡಿನೊಳರಳಿದೆನ್ನೆ
ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಮರವಿನೊಳಿಹೆನ್ನೆ
ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಕಣ್ಣೆರೆಯಂ ತೆರೆದೆಂ
ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚುವೆನ್ನೆ

|| ೬ ||

ಬಗೆಯೆಂಬೀ ಕೋಲಿನ ತುದಿಗಿಡುವೆಂ
ಜಗವಂ ನಿನ್ನಂ ನನ್ನಿಯಿದು
ಜಗವಂ ಕೊಡುವೆಂ, ಮುಗುಳಂ ಪಡೆವೆಂ
ಮಿಗಿಲೈ ಜಗದಿಂ ನೀನಿಂದು

|| ೭ ||

ಕಾಡಿನೊಳೊರಗೈ ಕಣ್ಣೆರೆಯದಿರೈ
ನಾಡಿನ ಮಾಟವ ನೋಡುವೆಯಾ
ಕಾಡದು ಮುಗ್ಧತೆಯರಮನೆಯಾದರೆ
ನಾಡೆನೆ ಮಾಯೆಯ ಸೆರೆಪನೆಯೈ

|| ೮ ||

ನೀನೊರಗಿದರೂ ಪರಿಮಳವೊಂದೇ
ಮಾನವರನು ಸೋಲಿಸದಿಹುದೇ
ನೀನಳಿಯದಿರಲು ನಿನ್ನೀ ಕಂಪನು
ಮಾನಿಪರಾರೈ ಭೂತಳದೆ

|| ೯ ||

ಜೀವನವಿರುತಿರೆ ಜೀವವರುಂಟೈ
ಸಾವಿನೊಡನೆ ಕೀರ್ತಿಯ ನಂಟು
ಸಾವೊದಗಲು ನಿನ್ನಯ ಗುಣಗಣಗಳ
ನೋವಿಂದಲಿ ನುತಿಪುವರುಂಟು

|| ೧೦ ||

ತುಂಬಿಯೆ ಜೀನಂ ತುಂಬಲು ನಿನಗಿ
ನ್ನಿಂಬಿಲ್ಲವೊ ಹೋಗೊಂದಪನ್ನೆ
ಸಂಭ್ರಮವೇತಕೊ ಬಿರಿಮುಗುಳೊರಗಿಹು
ದೆಂಬೆಂ ಕಂಬನಿದುಂಬುವೆನ್ನೆ

|| ೧೧ ||

ಆ ಕಾ ಶ ವಾ ಣ .

ಲಿಗಸದ ಮೊಗವರುಣ

ಶಾಗರಸದಿಂದೊಪ್ಪ

ಲಾಗ ಹೋದವನೇಕೆ ಬಾರಸಿನ್ನೂ ||

ಸೋಗಿಲೊಳು ಮಲಗಿಸಿದೆ

ತೂಗುದೊಟ್ಟಿಲೊಳಿಟ್ಟಿ

ನೇಗಲುಂ ರಕ್ಷಿಸಿದೆನೆಳೆಹರೆಯದಿ

|| ೧ ||

ಎಲೆಲೆ ದಾರಿಗ ಹೇಳೆ

ನೆಲದಗಲದಲಿ ಕಂಡ

ತಿಳಿವುಂಟೆ ನಿನಗೆನ್ನ ಸುಕುಮಾರನ? ||

ಬಲಿತೆನ್ನ ಜೀವನದ

ಲಲಿತ ಲತೆಗಿವನೊಂದೆ

ಅಲರೆನ್ನಲ್ಪಿದು ಹೋದನೆ ಬಾರನೈ

|| ೨ ||

ಹೊಂಬಣ್ಣವೊಪ್ಪಲಿಸಿ

ಸುಂಬಾಗಿದಂಗಳವಾ

ಚೆಂಬಿಸಿಲನಣಕಿಸುವ ನಗೆಯ ನಲೈ ||

ಇಂಬೆಸಿಪ ಮೊಗದೊಳೆ ನಿ

ಗುಂಬಿಸಿದ ಕಣ್ಣೊಗರು

ತುಂಬುಮೆಯ ತುಂಬು ಜವ್ವನವೆಳೆಯಗೆ

|| ೩ ||

ಧನವವನೊಳಿಲ್ಲ ಕಂ

ಬಸಿಯೆಂಬ ಧನವುಂಟು

ಜನರವಂಗಿಲ್ಲ ಬಡತನವದುಂಟು ||

ತನುಜನಂ ನೀಂ ಕಂಡೊ

ಡೆನಗುಸಿರು ಕೈಮುಗಿವೆ

ನೆನಲು ದಾರಿಗನಾದ ಪಡಿನುಡಿದನು

|| ೪ ||

ತಾಯೆ ! ಜಗದೊಳು ತಿರಿದೆ
ನಾಯತಿಯ ಬೆಂಬಿಡದೆ
ಕಾಯಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೊಂದು ಬೆಂದೆ ಮನದಿ ||
ಸೋಯದಿರು, ಪಥಿಕರ ಸಿ
ಕಾಯದಲಿ ಕಾಣೆನಾ
ನೀಯಿರವಿಸೊಳ್ಳು ವರನನು ಲೊದಿ

|| ೫ ||

ಎಲೆಲೆ ನಾವಿಕ ಹೇಳ
ಜಲನಿಧಿಯ ನಾವೆಯೊಳು
ಅಲೆವೆನ್ನ ಬಾಲನನು ಕಂಡುದುಂಟೇ ? ||
ನೆಲದೊಳೆನ್ನಯ ಬಾಳ್ವೆ
ಯಳವಳಿದುದೆಂದಾಕೆ
ಕಳವಳಿಸೆ ಕೇಳಿ ನಾವಿಕನೆಂದನು

|| ೬ ||

ಶರನಿಧಿಗೆ ನಾವೆಯಲಿ
ಸರಿದರೆನಿಬರೊ ತಾಯೆ
ತರಳನನು ಕಾಣೆ ನಾಂ ಮುಳುಗೇಳುವ ||
ಪರಿಪರಿಯ ಮಾನವರ
ಪರಿಕಿಸಿದೆನೆನಲಾಗ
ಹಿರಿದೆನಿಸುವಾಕಾಶವಾಣಿಯಾಯ್ತು

|| ೭ ||

ಮಾತೆ ಚಿಂತಿಸಲೇಕೆ
ಪಾತಕಂಗಳ ದಾರಿ
ಭೂತಳದೊಳೆನ್ನ ಸುತ್ತಿಸಿತು, ಬಳಿಕ ||
ಸೋತು ಸುತ್ತಿದನು ಭುವ
ನಾತೀತ ಮಂದಿರಕೆ
ನೀತಿಮಾರ್ಗವ ಹಿಡಿದು ಒಂದೆನಮ್ಮ

|| ೮ ||

ಧರಣಿಯಲಿ ಕಣ್ಣೀರ
ಶರಧಿಯಂ ದಾಂಟಿದನು
ಭರದಿಂದೆ ಹರಿತಂದೆನದರ ದಡಕೆ ||

ನುರುಕವೇಕೆಲೆ ಮಾತೆ

ಹರಿದು ಪಾಶವನೀಗ

ಪರಮ ಮುಕ್ತಿಯ ಸೇರಿ ಸಂಚರಿಸೆನು

|| ೯ ||

ತೀಡುತಿಹ ತಂಬೆಲರೊ

ಳಾಡುವ ವಿಹಂಗದೊಳು

ಹಾಡುತಿಹ ಕಾಳ್ಪುರದೊಳೆಂದೆಂದಿಗೂ ||

ಕೂಡಿ ನಿನ್ನಯ ನಿನ್ನೆ

ಹಾಡನೆಡೆಬಿಡದೆ ಕೊಂ

ಡಾಡುತಿಹೆನಾಡುತಿಹೆನೆನ್ನ ಜನನೀ

|| ೧೦ ||

ನ ಗೆ .

ಮೊಗದ ಸಿರಿನಗೆಯೆಂಬ ಜಗವ ಮೋಹಿಪ ಮುದ್ದು

ಮಗಳ ಪಡೆದೊಸಗೆಯಿಂದೊಪ್ಪಿದಳು

ಮೊಗದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲಿ ಮಿಗೆ ನಲಿದು ಸಂತಸದಿ

ಜಗವನ್ನೆಲ್ಲವ ನೋಡಿ ನಗುತಿರ್ದಳು

|| ೧ ||

ಎಸೆವ ಹಾಸವ ಬೀಸಿ ನೋಟಕರ ಕಣ್ಣೆಂಬ

ಮಿಸುಪ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ತಾನೆ

ಬಸವಳಿಸಿ ತನ್ನ ನಗೆ ಮಗಳ ಮಾಟಕ್ಕೆ ಸ

ಲ್ಲಿಸಿ ನೋಡಿ ನಲಿದಾಡುತಿಹಳು ಜಾಣೆ

|| ೨ ||

ಕವಡು ಬಿಜ್ಜೆಯ ತೋರಿ, ಮಗಳು ಮೋಹವನೂರಿ

ತವಕದಿಂದೈತರುವ ಜನರ ಮನವ

ಜವದಿಂದೆ ಯಾವನದ ಕೋಟಿಯಲಿ ಸರೆಯಿಡುತ

ಲವಳಬ್ಬೆಗೊದವಿಸುತ್ತಿಹಳು ಮುದವ

|| ೩ ||

ಬಗೆಯೆಂಬ ಬಾಣಸಿಗನಾನಂದದೂಟವನು

ನಗೆಗೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವನವನು

ಸೊಗದುಣಿಸನಡಲಿಕಿದು ಪಡಿಯಕ್ಕಿಯೆಂಬಂತೆ

ಮೊಗರಾಗವನು ಪಡೆದು ತೆರಳುತಿಹನು

|| ೪ ||

ಈ ಪರಿಯೊಳಿರುತಿರಲು ಶ್ರುತಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯನು

ತಾಪದಿಂ ನೊಂದು ತಾಸಿಂತೊರೆದನು

ಪಾಪಕಾರ್ಯದೊಳಿಳಿದರಾವಫಲವೆಂದದಕೆ

ನಾಪೇಳ್ವನಿಷ್ಟ ಕೇಳೌ ನುಡಿವೆನು

|| ೫ ||

ಬರೆಯ ಬಲಕಿದಿರೊಡ್ಡಿ ನಿಲುವ ಬಲವನು ಕಾಣೆ

ಧರೆಯಲ್ಲಿ, ನಗೆಯೆಂಬ ನಿನ್ನ ಸುತೆಯ

ಹೊರವ ಸಂಭ್ರಮದೊಳೇ ಮೆರವ ಕರಣಂಗಳವು

ಭರದಿ ವಾರವೆ ನಿನ್ನಯ ಕೈಯ ಹಿಡಿಯ

|| ೬ ||

ನೇತ್ರಸನ್ನಂ ದಾಂಟಿ ನಡೆವನೌ ಮಂತ್ರದಲಿ

ಪಾತ್ರತೆಯು ಹೋಯ್ತೆನ್ನ ಪಾಡಳಿದುದು

ಶತ್ರುಧಾಟಿಯ ಭೇರಿ ಕಿವಿಯ ಕೀಲಿಸುತಿಹುದು

ಗಾತ್ರವದು ಕುಂದಿ ಸಡಿಲಾಗುತಿಹುದು

|| ೭ ||

ಸುತೆಯ ಮೋಹವನುಳಿಯೆ ಗತಿಯ ಸಾಧಿಸಲಹುದು

ಹಿತವಹುದು ಕಡೆಗಾಲಕಿದನು ಕೇಳಿ

ಮತಿಯ ಬಲದಿಂ ವಿಚಾರಿಸುತಲಾವುದಕೆ ಸ

ಮೃತಿಯದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಳಿ

|| ೮ ||

ಇದನಾಲಿಸುತ್ತಾಕೆ ಮಗಳ ಮುಂದಿರಿಸುತ್ತೆ

ಮುದುಕ! ನಿನಗೇಕೆಮ್ಮ ಸುಖದ ಚಿಂತೆ

ಮದದಾನೆ ಹಿಂಡೆಮ್ಮ ಸದನವನು ಕಾಯುತಿರೆ

ಅದಕಾವ ಭಯ! ಎಂದು ನುಡಿದಳಂತೆ

|| ೯ ||

ದಿನವಿಂತು ಸಾಗಿದುದು, ಕಾಲಸೂತ್ರದಲಿ ಸಂ

ಬನಿಸುತಿಹ ಋತುವೆಂಬ ಬೊಂಬೆಯಾಟ

ಬನಕೆ ಸಂತಸವನೊದವಿಸಿತು, ಮೊಗಸಿರಿಗೆ ಯೌ

ವನದ ಕೋಟೆಯಲಿ ದೊರೆತನ ಸೊಗಸಿತು

|| ೧೦ ||

ನಗುವ ಸುಗ್ಗಿಯೊಳೊಮ್ಮೆ ನೊಗದ ಸಿರಿ ಮೋಹವಾ
ಮಗಳ ಕಾಣದೆ ಮಮ್ಮಲಂ ಮರುಗುತೆ
ಬೆಗಡುಗೊಳ್ಳುತೆ ಮಂತ್ರಿಯನು ಕರೆದು ಕೇಳುತಿರೆ
ಮೊಗಸದಾ ಶ್ರುತಿಕವಿಡುಗೊಂಡಿದ್ದು

|| ೧೦ ||

ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ತೆರದಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಲು ಮೂಗು
ಬಿನ್ನ ನೇ ಮೂಗುವಡೆದಂತಿರಲೈ
ಅನ್ನೆಯವದಾರಿಂದೆ ಸಮನಿಸಿತೆನಲು ಕೈಯ
ಕನ್ನಡಿಯೆ ಬಂದಿಂತು ಸುಡಿದುದಾಗ

|| ೧೧ ||

ಎಲೆ ಮೊಗವೆ! ನಿನ್ನ ಮಗಳಿದ್ದ ಸಂಗರಗೋಟೆ
ನೆಲಕೆ ಸಮವಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಿಹಳು
ಬಲವೆಲ್ಲ ಜರೆಯ ಕೈಯೊಳಗಾಯ್ತೆನುತ ನರೆಯ
ಗೆಲವಿನ ಪತಾಕೆಯನು ಕನ್ನಡಿಸಿತು

|| ೧೨ ||

ಮೊಗದ ಸಿರಿ ಜರೆಯೊಡನೊಡಂಬಡಿಕೆಯನು ಮಾಡಿ
ಮಗಳನೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕಾಂಬಾ ಸೌಖ್ಯವೆ
ಮಿಗಿಲಾಗೆ, ಕಂಬನಿಯನುಂಡು ಕಡು ಜವ್ವನದ
ಸೊಗದ ರೋಗಕೆ ಮರ್ದನೆಸಗುತಿಹಳು

|| ೧೩ ||

ಮೊಗಸಿರಿಗೆ ಸಿರಿಯಾಗಿ, ನಗೆಯೊಳೆನಗೆಯಾಗಿ
ಬಗೆಗೆ ಬಗೆ ತಾನಾಗಿ ನಿತ್ಯನೆನಿಸಿ
ಜಗದ ದೇಹದೊಳಗಿರ್ಪಾತ್ಮಂಗೆ ಮೆಚ್ಚದೀ
ಮೊಗಕೆ ಹುಸಿ ನಗೆಗಳ್ಳಿ ಮೆಚ್ಚಬಹುದೇ

|| ೧೪ ||

ಸಂ ದೇಶ .

ತಂಗಾಳ: ದೂರದಿಂದ ತಂದಿಹೆನು ಶೋಕವಾರ್ತೆಯ ಪರಿಯ
ನೀರಸಂ ಕಂಡು ಬಂದಿಹೆನು ನಿನ್ನಯ ಬಗೆಯ
ಗಾರುಮಾಡುವೊಡೆನಗೆ ಬಾಯಿಲ್ಲವೆಲೆ ಬಾಲೆ
ಕಾಲಗತಿಯನು ಮಾರಬಲ್ಲರೆಲ್ಲಿದರಬಲೆ?

|| ೧ ||

ಪದ್ಮಿನಿ: ತಂಗಾಳಿ, ನಿನ್ನ ದನಿಗೇಳಿ ಧೈರ್ಯವ ತಾಳಿ
ಮುಂಬಿರು ಬಂದಿಹೆಸು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಂ ಹೇಳಿ
ಬೆಂದೊಡಲ ಬೇಸೆಯಂ ಕಳವೆನೆಂದರೆ ತಂದೆ
ತಂದ ತಣ್ಣಿಂದ ಮರಣದ ತಣ್ಣನೇ ತಂದೆ. || ೨ ||

ತಂಗಾಳಿ: ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ರಿಪುಭಟರ ತೊತ್ತಳದುಳಿದು
ಬಳಲಿ ಕೈಗುಂದಿ ನಿಜಕಳೆಯಳಿಯಲಳವಳಿದು
ಪರರ ಕರವಶನಪ್ಪ ವೀರನಂದದಿ, ತರಣಿ
ಹರವ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಸೆರೆಯಾಳಾದನೆಲೆ ತರುಣಿ. || ೩ ||

ಪದ್ಮಿನಿ: ಎನ್ನ ಮೋಹದ ಕಂದವಳಿಯೆ ಬೇವನಕಂದ
ಎನ್ನುಂಟೆ? ಮೃತ್ಯುನಿಳಿಯಲಿ ಸುಳಿವ ಮುಂಜಿಂ
ಎನ್ನಿ ನಿಯನೆಂದ ಸಂದೇಶಂಗಳನು ಕೇಳಿ
ಬನ್ನಗಳ ನೀಗುವೆನು, ಸುಡಿಯಲವೊ ತಂಗಾಳಿ. || ೪ ||

ತಂಗಾಳಿ: ತರುಣಿ, ನಿನ್ನಯ ನೀರನೊರಗುತಿರೆ ಮುನ್ನೀರ
ತಳದೊಳೆನ್ನನು ಕಂಡು ಮರುಕವಿಸಿಸನು ತೋರ
ನಿಳೆಯ ಬೆಳಗುವ ನಗೆಯ ಮೊಗವ ಜಾಸಣಿಸುತಿರೆ
ಮುಳುಗಿದನು, ನಗೆಯದುವೆ ಸಂದೇಶವಾಗುತಿರೆ. || ೫ ||

ಪದ್ಮಿನಿ: ಎಲೆವಾಯು, ಮತ್ಸ್ಯಾಣವಾಯುವಂ ನಿನಗೀವೆ,
ಬಳಲಿರುವ ದೇಹವನು ಭೂಮಾತೆಗರ್ಪಿಸುವೆ,
ದಿನಕೆ ಸಿರಿಯನು ಕೊಡುವೆ, ಮನವನಿನಿಯನ ಪಾದ
ತಲದೊಳರ್ಪಿಸೆ, ದೊರೆಯದಿರುವುದೇ ಮುಕ್ತಿಪದ? || ೬ ||

ಪ್ರೇಮವಿಂಶೋರೆಯುತಿದೆ, “ಮೃತ್ಯು! ನಿನ್ನೊಡೆತನಕೆ
ನೇಮದಿಂ ತಲೆನಾಗಿರುವೆ, ನಿನಗೆ ಬಯವಕ್ಕೆ”
ಪ್ರೇಮಕಾಳ ಮೃತ್ಯು ಪಡೆನುಡಿಯ ಕೊಡುತಿರುದು
“ನೀನಲ್ಲದಿರಲೆನ್ನ ನೆಲೆಗೆ ಹುರುಳೆತ್ತಣದು?” || ೭ ||

ತಾ ರೆ .

ಠಿಕಾಶಮಧ್ಯದಲಿ ಮಿರುಗುತಿಹ ತಾರೆ! ನಿ
ನ್ನಾ ಕಾರವನು ನೋಡಿ ಮರುಳಾದೆನು;
ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಕಾರಿರುಳೊಳಲೆಯಲು ಬೆಳಕ
ನೀ ಕರುಣಿಸದಿರೆ ಕರುಣಿಸನಾವನು?

|| ೧ ||

ದಿನದಾಯುವಳಿದಿಹುದು, ಕತ್ತಲೆಯೆ ಮುಳಿದಿಹುದು,
ಮನದ ಮೌನದ ಮರೆಯೊಳಿಹುದು ಭೀತಿ.
ಕನಸಲ್ಲ, ನೆನಸಲ್ಲವೇನಿದೆಂಬುದನರಿಯ
ದೆನಗೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಕೈಗೊಡುವನು.

|| ೨ ||

ನಿನಗಿನಗೆ ಸಂಯೋಗವೆಂತು ಸಂಘಟಿಸುವುದೋ?
ದಿನದ ಲೆಕ್ಕವದೆನಗೆ; ದಿನದಳಿವನು
ಗಣಿಯಿಸುವ ಕೆಲಸವೊಂದೇ ನಿನಗೆ. ನಮ್ಮ ನ
ಜ್ಜಿನ ಫಲವು ಕೈಸಾರವುದೆಂತರಿಯೆನು.

|| ೩ ||

ದಿನವೆನ್ನ ನೂಕುವುದು, ದಿನವನಾಂ ನೂಕುವೆನು,
ಜನಿಯಿಸುವ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಸೆರೆಯಪ್ಪೆನು;
ಕನಿಕರದೊಳೆನ್ನ ಸೆರೆಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದುದಿಂ
ದಿನ ಭಾರ ನಿನಗೆ ನಾಳೆಯ ನಲ್ಮೆಗೆ.

|| ೪ ||

ಇಂದು ನೀನನ್ನ ನಗಲಿದರೇನೋ? ನಾಳೆ ನಾಂ
ಬಂದು ಬೆಂಬಿಡಿವೆನಿದು ಹುಸಿಯಾಗದು.
ಸಂದೇಹವೇನೋ? ಹಲರಿಲ್ಲವೊಬ್ಬನೆ ಕಣ್ಣ
ಮುಂದೆ ನಲಿವೈ ನೀನೆ ಬಂಧುವೆನಗೆ!

|| ೫ ||

ದಿನದ ಮರಣದ ನಡುವೆ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿ
ತನಗೆ ತಾನೇ ಮೂಡಿ ಮರೆಯಪ್ಪುದು.
ದಿನಕಳಿವು ಸಮನಿಸಲಿ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿ
ಯನವರತ ಬೀಳಲೆನ್ನಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ!

|| ೬ ||

ಘೋರಾಂಧಕಾರವಡಗಿಸಲಿ ದಿನದಾಯುವನು!
ಮೇರೆ ಮಾರಲಿ ಕತ್ತಲೆಂಬ ಕಡಲು'
ತಾರೆ! ನೀನೆನ್ನ ತಾರಕನಾಗಿರಲು ದಡವ
ತೋರಿಮುವ ತರಣಿಯೇತಕ ಹೋಗಲು?

|| ೭ ||

ದೊರೆ.

(ಉತ್ಸಾಹ ರಗಳೆ)

ನೌಳವ ಮೆಲ್ಲೆಲರ್ಗೆ ತಲೆಯನೊಲೆದು, ನಿನ್ನ ಸೋಂಕನರಿಯೆ
ವುಳಕಚಯವನೊಂದಿದಂತೆ ತಳಿರ ಸೊಬಗು ರೂಡುವಡೆಯೆ, ||
ನಲಿವ ನಲೈ ಸುಣ್ಣುವಡೆಯೆ, ಮನದ ಬೇನೆ ತಣ್ಣುವಡೆಯೆ,
ಮೆರೆವ ಲತೆಯೊಳಡಗುತೆನಗೆ ತೋರದಿರ್ಪುದೇಕೆ ದೊರೆಯೆ! || ೧ ||

ಆ ವಸಂತವೊಪ್ಪುತಿಹುದು, ಚಿಗುರೆ ಜಗವ ಬಾಸಣಿವುದು,
ಕೋಗಿಲೆಗಳ ದನಿಯ ಸವಿಯ ಸಮಯಲಾಸೆಯಾತುರಿವುದು; ||
ಭೂವನಿತಿಯ ಯೌವನಾನುರಾಗರಸದ ರೂಪಕದೊಳು
ತೀವಿ ಹಸುರ ಪರದೆಯೊಳಗೆ ತೋರದಿರ್ಪೆಯೇಕೆ ಪೇಳು. || ೨ ||

ಕೆಂಬಿಸಿಲ ಕಿರೀಟವೀಗಳಿಂಬುಗೊಂಡು ಶೋಭಿಸುವುದು,
ತುಂಬ ಜಗವ ಗಾನರಸದೆ ಪಕ್ಕಿವಿಂಡು ಗೊಂದಳಿವುದು; ||
ಸಂಜೆ ಹೊಂಜೆರಗಿನೊಳರಸ ನಿನ್ನ ಪದವ ತೊಡೆವಳವಳು
ಬಂಜಿಯಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಕಾಣದೆನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯೇಕೆ ಪೇಳು. || ೩ ||

ಗಗನವೆಂಬ ಮಂಡಪದಲಿ ನಿನಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂತೆ,
ಜಗವೆ ನಿನ್ನ ಪರ್ಮೆಯೊಪ್ಪುವೊಲಗಕ್ಕೆ ಸಾಲೆಯಂತೆ, ||
ಒಡೆಯ, ನಿನ್ನ ಕಾಂಬ ಸಂಭ್ರಮಂಗಳಿಂತು ಪೆರ್ಚುತಿರಲು
ಸಡಗರವೇ ಶೂನ್ಯವಾಗದಿಹುದೆ ನಿನ್ನ ಕಾಣದಿರಲು? || ೪ ||

ಗಾನದೆಡೆಯ ಸುಣ್ಣು ನೀನೆ, ಗಂಧವಹನ ತಂಪು ನೀನೆ,
ಜೇನ ಸೋನೆಯಿಂಪುನೀನೆ, ಬಿರಿವ ಮುಗುಳ ಕಂಪು ನೀನೆ, ||
ಭಾನುವಿಂಗೆ ಭಾನು ನೀನೆ, ಕರಣವೆಂಬ ದಾರಿವಿಡಿದು
ನೀನೆ ಮನದ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ದೊರೆಯೆನಿಸುತೆ ಮೆರೆವುದೊಲಿದು! || ೫ ||

ವಿ ರ ಹಿ ಣೋ ಗೀ ತ .

ಉಳಿಸಗಿಯ ಮಾಯೆಯನು ತೋರುತೆನ್ನಯ ಬಗೆಯ
ಕಳುವುದೇತಕೊ? ನಿನಗೆ ಕೈ ಮುಗಿವೆನು.

ಕಳವು ನಿನ್ನಯ ಮನದ ಮೆಚ್ಚಾದರೀ ತನುವ
ಕಳೆದು ಬಿಡುವುದು ಕೊಂಡೊಯ್ಯದದನು.

|| ೧ ||

ಮಿಂದು ಕಣ್ಣೀರನಲಿ ಪುಳಕವೆನ್ನವ ಮಡಿಯ
ಚಂದದಿಂದುಟ್ಟು ಹೃದಯೇಶ ನಿನ್ನ
ಒಂದೆ ಮನದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದೆನ್ನಯ ಭಾವ
ಮಂದಿರದಿ, ಬಂದು ಕರೆದೊಯ್ಯದೆನ್ನ.

|| ೨ ||

ಜನರೆಲ್ಲ ನಿದ್ದೆಯಿಂದೊರಗಿರುವ ಸಮಯದಲಿ
ಇನಿಯ! ನಿನ್ನಯ ಹಾವಭಾವಗಳನು
ನೆನೆನೆನೆದು ಒಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚುತಿರ
ಲಿನನುದಿಸಿ ಬಾಂದಳದೊಳುದಿಸುತಿಹನು.

|| ೩ ||

ಧರೆಯೆಲ್ಲ ನಗುತಿಹುದು ತರಣಿ ಕಿರಣಾವಳಿಯ
ಬಿರುಸಿಗೆ ಬೆದರಿ ತಮವೋಡುತಿರಲು,
ಎರೆಯ! ನೀನಿಲ್ಲದಿರಲೆನ್ನ ಮನವೆಂಬ ಗುಹೆ
ಸರೆಹಿಡಿಯುತಿಹುದು ಕತ್ತಲೆಯನೆಲ್ಲ.

|| ೪ ||

ಒಂದು ತಂಗಾಳಿ ಸಾಕೊಂದು ಕೋಗಿಲೆಯ ದನಿ
ಯೊಂದು ತುಂಬಿಯ ಗಾನ, ವೊಂದಬ್ಬದ
ಮಂದಹಾಸವೆ ಸಾಕು! ಸುಂದರಾಂಗನೆ ನಿನ್ನ
ದೊಂದು ವಿರಹ ವ್ಯಥೆಯನೆದೆಗೊಳಿಸಲು.

|| ೫ ||

ನೀನಗಲಿದರು ನಿನ್ನ ಮೊಗವನಗಲದ ನಗೆಯ
ದೇನನಿಸಗಿದರು ಬಿಡದೆನ್ನ ಮನವ.
ತಾನೆ ನಾನಾಕಾರವನು ತೋರಿ ನಿನ್ನಡೆಗೆ
ಸಾನುರಾಗದೊಳೆಳೆಯುತಿಹುದು ಬಗೆಯ.

|| ೬ ||

ತಡೆಯಲಾರೆನೊ ಮಂದಹಾಸದೊಂದುಪಟಳವ
ಬಿಡಲಾರೆನದರ ನೆನಹಿನ ಸೌಖ್ಯವ.
ಒಡೆಯ! ನಿನೊಡನೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆಂತು
ಕೊಡು ನಿನ್ನ ನಗೆಯ, ಕೊಳ್ಳೀಭಾವವ.

|| ೭ ||

ಇಂ ದು .

ಇಂದೆಂಬ ದಿನವೆನಗೆ, ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ನಿನಗೆ
ಸಂದೇಹವೇನೊ? ತಲೆಬಾಗಿರುವೆನೀವಿಭಗಿ.
ಇಂದೊದಗುವೈಸಿರಿಗೆ ಒಡತನಕೆ ನಾನಾಳು,
ಮುಂದಿನಾ ದಿನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ನೀನಾಳು || ೧ ||
ಇಂದೆಂಬ ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ ತೂಗುತಿಹ ಶಿಶುವಾನು,
ಒಂದು ಹಿಡಿದೆಳೆದೆನ್ನ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಕೈ ನೀನು.
ಇಂದಿನಾ ದಿನದೊಡನೆ ಮುಗಿಯಲೆನ್ನಯ ಬಾಳು,
ಮುಂದಿನಾ ದಿನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ನೀನಾಳು. || ೨ ||
ಕಳೆದ ನಿನ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಿ? ಬರುವ ನಾಳೆಗಳೆಲ್ಲಿ?
ಅರಿಯಲಾರೆನು ದೇವ, ನೀ ಗೈವ ದಾನದಲಿ
ಕರುಣಿಸಿಂದಿನ ದಿನವನಿದರೊಳೇ ಮನವೆನಗೆ.
ದೊರೆವ ನಾಳೆಯ ಸಿರಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವದು ನಿನಗೆ. || ೩ ||
ಉದಯರವಿಯನು ಕಂಡು ಕೃಮುಗಿವ ದಿನವೆನಿತೊ
ಒದವುತಿರೆ ಸಂಜೆಯಂಜುವ ದಿನಗಳಿನ್ನೆನಿತೊ
ಮುದದಿ ನೀ ಕರುಣಿಸಿರುವಿಂದೆಂಬ ದಿನವೆನಗೆ
ಸುದಿನವೈ ನಿನ್ನ ಮೆಲ್ಲಡಿಯ ಸೇವಿಪ ಬಗೆಗೆ || ೪ ||
ಹರಿದ ನಿನ್ನೆಯ ಹುಡುಕಿ ನಿನ್ನ ಕಾಂಬವರುಂಟಿ?
ಬರುವ ನಾಳೆಯನರಸಿ ನಿನ್ನ ನೊಲಿಸುವರುಂಟಿ?
ಇಂದೆಂಬುದಿದು ನಿನ್ನ ಮಂದಹಾಸೋದ್ಭವವು.
ಮುಂದಿನಾ ದಿನವೆಂತೊ ಹೇಳಲಿನ್ನಾರಳವು? || ೫ ||

ನಾಳೆ ನಿನ್ನಯ ಬಾಹುವಾಶದಲಿ ಸಿಲುಕುವೆನು,
ನಾಳೆ ನಿನ್ನಯ ಪಾದಮೂಲದೊಳೆ ಬದುಕುವೆನು;
ಇಂದಿನಾ ಜೀವನಕೆ ಕೈನೀಡದಿರು ಕೇಳು
ಮುಂದಿನಾ ದಿನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ನೀನಾಳು.

|| ೬ ||

ನಿನ್ನ ಸಂಜೆಯಲಿ ನಿನ್ನಯ ಪದವನಗಲಿದೆನು,
ಮೆಲ್ಲಸಿಂದಿನ ನಾವೆಯಿಂದಿಲ್ಲಿಗೈದಿದೆನು.
ಕಾಲಶರಧಿಯ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲುವೆ ನಾನು;
ಬೀಳುಗುಂಡಿಳಿಯಿಸುವುದೆಲ್ಲಿ? ತಿಳಿದಿಹೆ ನೀನು.

|| ೭ ||

ಮ ಸ ಣ .

ಗೊಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಜನರ ಹೆಸರೆತ್ತಿ ಕರೆಯದಿರು
ಸೊಲ್ಲನಾಲಿಸರವರು, ಒರಿದೆ ಹಂಬಲಿಸದಿರು.
ನೀವನದ ಸಮರದಲಿ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾದವರು
ತಾವಳಲನಾರಿಸಲು ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯೊಳಿಹರು.

|| ೧ ||

ಇರುಳಿಡೀ ರೋದಿಸಿದ ಕಿರುಗೂಸು ಮುಂಜಾವ
ಕೆರಡು ಗಳಿಗೆಗಳಿರಲು ಸವಿದು ತಾಯ್ಮೊಲೆ ಹಾಲ
ಮರೆದವಳ ಮೈಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚು ವಂದದಲಿ
ಬರಗಿರುವರೀ ಜನರು ಮೃತ್ಯುವಿನ ತಳ್ಳೆಯಲಿ.

|| ೨ ||

ಸಿರಿಯ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಂಡು ಹಬ್ಬದೂಟವನುಂಡು,
ಹರಯದೇಣಿಯ ತುತ್ತತುದಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನೇರಿ,
ಕರೆದು ಮಕ್ಕಳ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ, ಹೋಗುವೆನೆಂದು
ಹೊರಟ ನರೆದಲೆಯಜ್ಜ ಬಂದು ಮಲಗಿಹನಿಲ್ಲಿ.

|| ೩ ||

ಇಂದು ನಿರಶನ, ನಾಳೆಯುಣಿಸಿಲ್ಲ, ಮನೆಯವಳು
ಬಂದು ಗಜರುವಳು, ಮಗುವಳುತಿಹುದು, ಬಲವೆಲ್ಲ
ಕುಂದಿ ಹೋಯಿತೆನುತ್ತ ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ
ನೊಂದು ಕಂಬನಿಗರೆದು ಮಲಗಿರುವ ತಾಣವಿದು.

|| ೪ ||

ಬಲವುಂಟು, ಗೆಲವುಂಟು, ಸಿರಿಯುಂಟು ತನಗೆನುತೆ
ನೆಲವನೆಲ್ಲವ ಹುಲ್ಲುಹಿಡಿಗೆ ಬಗೆದಾ ಮೇಲೆ
ಕನಸಿನಂತಿರೆ ವಿಭವ ಮರೆಯಾಗಿ, ನರಿನಾಯ್ಗೆ
ಉಣಿಸಾದ ಬಲಶಾಲಿ ನಡೆತಂದನೀಯೆಡೆಗೆ.

|| ೫ ||

ಮನ್ನಿಸದು ಲೋಕ, ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡದು ನೇಹ,
ಬನ್ನಗಳು ಬೆಂಬಿಡವು, ಬೆನ್ನೊಳೆರೆ ಬಡತನವು
ತನ್ನ ನೆಳಲೇ ತನಗೆ ಮೈರಿಯಾಗಲು ಸುರಿವ
ಕಣ್ಣೀರಿನೊಡನಾಡಿ ಯೆಡೆಗೊಂಡ ಭೂಮಿಯಿದು.

|| ೬ ||

“ನೀರನೇತಕೆ ಬಾರನಕಟ? ಸಂಜೆಯ ಕಂಡು
ಗಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಮನವು, ಮನೆಯೊಳೊಬ್ಬಳೆ” ಎಂದು
ಸೇರಿ ಮನೆಬಾಗಿಲನು ಬಿಡುಮುಯ್ಯ ಕೋಮಲೆಯು
ದಾರಿಯನು ಕತ್ತಲೆಯೊಳಡಗಿಸಿದ ಮಸಣವಿದು.

|| ೭ ||

ಕಡೆಗಣ್ಣು ಕುಡಿನೋಟವೆಳೆಯಳನು ನಾಚಿಸಲು
ಹಿಡಿದು ಮಾಲೆಯ, ಮಧುರ ಮಂದಹಾಸವ ಬೀರಿ
ಮದುವಣಿಗನೊಪ್ಪುತ್ತಿರಲವನ ಕೈಗಳ ಬಿಗಿದು
ಪದೆದು ಕೊಂಡೊಯ್ದೊ ರಗಿಸಿದ ರುದ್ರಭೂಮಿಯಿದು

|| ೮ ||

ಹೊಸ ಹರಯವೇರುತಿರೆ, ಹೊಸವು ಹೊಸಲೇರುತಿರೆ
ದೆಸೆಯೊಳರಮನೆಗಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ತರುಣನ ಮೇಲೆ
ಬಿಸಜದೆದೆ ಹೀರಿ ಮಲಗಿಸುವ ದುರುದುಂಬಿವೊಲು
ಮಸಗಿ ಮೇಲ್ಪಾಯ್ದ ಮೃತ್ಯುವ ಹುಟ್ಟು ನಾಡಿದುವೆ.

|| ೯ ||

ನಲಿನಲಿಯುತಿದ್ದ ಬಾಲನು ಬಂದು ತಾಯೊಡನೆ
ತಲೆ ಬೇನೆ ತನಗೆಂದು ಹಾಸಿಗೆಯ ಹಿಡಿದಿರಲು,
ಗುಣವಾಯಿತೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತವನ ದೇಹಕ್ಕೆ
ಹೆಣವೆಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತ ಸಾವಿಗೆ ಬೀಡಿದುವೆ.

|| ೧೦ ||

ಮಾತು ಬಾರದ ಹಸುಳೆ ಬಾಯಾರೆ ಬಾಯೊಡೆದು
ಮಾತೆಯನು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾ ಮುಗುದೆ ಮೊಲೆಯೊಡಿ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಜೋಗುಳವ ಹಾಡಿ ಮಲಗಿಸೆ ಮಗುವ
ನಾ ತಾಣದಿಂದೊಯ್ದ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಶಾವಿದುವೆ.

|| ೧೧ ||

ಆರಾರು ಮಲಗಿಹರೂ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಹರೂ
ಸಾರುವಾ ಜನರುಂಟೆ ಈ ಮಸಣದೆಡೆಯಲ್ಲಿ?
ಕಾರಿರುಳು ಕೊಂಡೊಯ್ದ ತಾರೆಗಳ ಲೆಕ್ಕವನು
ತೋರಿಸುವನಾರುಂಟು ದೇವನೊಬ್ಬನ ಹೊರತು? || ೧೨ ||

ದೊರೆಯ ಬಳಿಯಲಿ ಒಂದು ಆಳು ಮಲಗಿಹನಂತೆ,
ಸಿರಿಯರಸನೆಡದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷು ಬಿದ್ದಿಹನಂತೆ,
ಕಪಿಯ ಪಕ್ಕದೊಳೆ ವಂಚಕನು ನಿದ್ರಿಸನಂತೆ.
ಭುವನದಲಿ ಭೇದ, ಮಸಣದಿ ಭೇದವಿಲ್ಲಂತೆ. || ೧೩ ||

ಮಲಗಿದರು ಮಲಗಿರಲಿ! ಹೆಸರೆತ್ತಿ ಕರೆಯದಿರು
ಕಳೆದು ಹೋದವರೊಡನೆ, ಕಳೆಗು ಹೋಯಿತು ಹೆಸರು.
ಬಳಲಿ ಬೆಂಜಾಗಿಹರು ಒದುಕುಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ,
ಕೊಳಲಿ ಚಿರಶಾಂತಿಯನನಂತ ನಿದ್ರೆಯೊಳಿರಲಿ. || ೧೪ ||

ಗುಣಗಳೆರಬಹುದು, ಅವಗುಣಗಳೇ ಇರಬಹುದು
ಗುಣದೋಷಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋದುವೈ ಚಿತೆಯೊಳಗೆ.
ಹೆಣವಾದ ಮೇಲೆ ತನು ತುಲನೆ ಮಾಡುವೆಯೇಕೆ
ಹೆಣಕೆ ಹೆಸರೊಂದೆ, ವಿವಿಧತೆಯಿಹುದು ಜೀವನಕೆ. || ೧೫ ||

ಇಂದು ಹಬ್ಬವು, ಬಂಧುಬಾಂಧವರು ನೆರೆದಿಹರು,
ಬಾಂದಳವ ಕೀಲೈಸುತ್ತಿಹುದು ವಾದ್ಯದ ದನಿಯು,
ಅಂದು ಸಿಮ್ಮನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ದಾರಿಯ ಹಿಡಿದ
ಕಂದನೆಲ್ಲಿಹನು? ಬರುವನೆ ಮನೆಗೆ ಹೇಳಯ್ಯ. || ೧೬ ||

ಮಗಳ ಮದುವೆಯು ನಾಳೆ, ಧಾರೆಯೆರವಧಿಕಾರ
ಜಗದೊಳೆನಗೊಬ್ಬಗೇ ಹೆರರಿಗಿಲ್ಲಾ ಎನುತೆ
ಸಡಗರಿಸಿ ಸೊಬಗಿನ ವಿವಾಹಮಂಡಪದೊಳಗೆ
ಅಡಿಯಿಡುವನೇ ಮಡಿದ ಜನಕನಿದನೆಣಿಸಯ್ಯ. || ೧೭ ||

ಮದುವೆಯಾದಿಸಿಯಳನು ಮಾತನಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ,
ಮುದದೊಳವಳನು ಕೂಡುತ್ತಾನಂದ ಪಡಲಿಲ್ಲ,
ಚದುರೆಯಳ ಮೆಲೈದೆಯ ರಸಿಕತೆಯ ಸವಿ ಸೋಡೆ
ಮದುವಣಿಗನ್ನೈತಹನೆ ಉಸಿರು ನಿಂತಾಮೇಲೆ?. || ೧೮ ||

ಮಸಣಕ್ಕೈದಿದ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವರಲ್ಲ,
ಹೆಸರಿತ್ತಿ ದೂಷಿಸಲು ಕಿಸಿಸುಗೊಂಬವರಲ್ಲ,
ಬಳಲಿಹರು ಬಳಲಿಹರು ಜೀವನದ ಸಮರದಲ್ಲಿ,
ಮಲಗಿಹರು ಮಲಗಿಹರು ಕೊನೆಯಿರದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ.

|| ೧೯ ||

ನೆಲವ ಕತ್ತಲೆ ಮುಸುಕೆ, ನೆಳಲು ಭೂತಗಳಂತೆ
ಬಳಿಯುತ್ತಿರೆ, ತರಣೆ ಪಡುಗಡಲೊಳಗೆ ಮುಳುಗುತ್ತಿರೆ
ಕರೆದು ಗೂಡಿಗೆ ಹಾರಿ ಬರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳೊಡನೆ
ಬರುವನೇ ಮಸಣವನು ಮರೆಗೊಂಡ ಮಾನವನು?

|| ೨೦ ||

ಬಾರನ್ನೆ ಬಾರನ್ನೆ ಮಸಣವನು ಮರೆಹೊಕ್ಕು
ಧಾರಿಣಿಯ ಬವಣೆಯನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡುವನೆ?
ತಾವರೆಯನೊರಗಿಸಿದ ತಂಗಾಳಿಯಾತಂಗಿ
ನೋವನಾಗಿಸಿತವನ ದೇಹವನು ಕೊರಗಿಸಿತು.

|| ೨೧ ||

ಆಗಸದಿ ಚಂದಿರನು ಮೂಡಿ ಬಾರಂದವನ
ಕೂಗಿ ಕರೆದರೆ ಬಾರನಯ್ಯ, ಸಿನ್ನಯ ಶಿರಕೆ
ತಾರಕಿಗಳಿಂದ ಸಿರಿಮುಡಿಯ ಮಾಡಿಪೆನೆನಲು,
ತೋರನಾತನು ಮೊಗವ ಶಾಂತಿರಾಜ್ಯವ ತೊರೆದು.

|| ೨೨ ||

ಮಾಮರದ ಚಿಗುರಡೆಯ ಪೀಠವನಲಂಕರಿಸಿ
ಸಾಮದಿಂ ಹಾಡುತಿಹ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಲರವವು
ಊರನೆಚ್ಚರಿಸಿದರು, ನಿದ್ರೆಯನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು
ಬಾರನಾತನು, ದನಿಯ ಮೇರೆಯನು ಮೀರಿಹನು.

|| ೨೩ ||

ಸಾಲಾಗಿ ಹಾರುತಿಹ ಮಲ್ಲಿಳಿಯ ಝೇಂಕಾರ
ಕೇಳುವುದೆ ಆತನಿಗೆ? ಬಿರಿವ ಮುಗುಳಿನ ಸಾರ
ನೊರೆಗೊಳ್ಳುವುದೆ ಆತನ ಬಗೆಯನ್ನಿನ್ನಾವ
ಕಾರಣದೆ ಕಣ್ಣು ಜ್ಞೆದವನು ಕಣ್ಣೆರೆಯುವನು?

|| ೨೪ ||

ಆವಸಂತನು ಬಂದು ಚಿಗುರೆಂಬ ಕಪ್ಪವನು
ಸಾವಂತನಂತೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಲು ಫಲವೇನು?
ಆರು ನೀನೆಂದವನ ಮೋರೆನೋಡಿದರುಂಟೆ?
ಬಾರನ್ನೆ ಮಡಿದವನು ಶಾಂತಿವಡೆಧಾ ಮೇಲೆ.

|| ೨೫ ||

ಇಂತು ಮರೆದೊರಗಿದರ ಹೆಸರೆತ್ತಿ ದೂಷಿಸುತ
ಪಂತವನು ಮೆರೆಯಿಪೆಯ? ಹೇಳು ಕಣ್ಣೀರಾಣೆ
ಕರುಣೆಯನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ ನಿನಗೆ ಜಗದೊಡೆಯ?
ಹರಹರಾ, ತಾನೆ ಕರುಣಿಸಿದನೇ ಕಲ್ಲೆದೆಯ?.

|| ೨೬ ||

ಸಾಕಯ್ಯ ನಿಂದೆ ಮಡಿದವರನೇಳಿಸಿದುದಕೆ
ಬೇಕಯ್ಯ ಮನದ ಮರುಕದ ಕಂಬನಿಗಳೆರಡು
ಯಶವ ಪಡೆದಿರಲಿ ಆಪಯಶವ ತಾ ಗಳಿಸಿರಲಿ
ಮಸಣವನು ಹೊಂದಿ ಪರಿವೂತರಾಗಿಹರವರು

|| ೨೭ ||

ಮುಕುಟ ಕೆಡುವುದು, ಕೈಯ ದಂಡ ಧರೆಗುರುಳುವುದು,
ಸಕಲ ವೈಭವ ಸೂರಿಯಹದು, ಮೃತ್ಯುವ ಕಂಡು
ಕವಿ ಕರವ ಮುಗಿಯುವನು; ವಿಣೆಯನು ಗಾಯಕನು
ಜವದಿ ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಮೃತ್ಯುವ ಜೆನ್ನ ಸೈದುವನು.

|| ೨೮ ||

ವಿಧಿಗೈದ ಬಗೆಬಗೆಯ ವೇಷಗಳ ಚಂದವನು
ಹುದುಗಿಸುವ ಕೆಲಸವೊಂದೇ ನೋಡೆ ಮಸಣಕ್ಕೆ
ಜಗದೊಳುದಿಸಿದರೆಲ್ಲ ಬದುಕಿದರೆ ಧಾರಿಣಿಯ
ಅಗಲ ಸಾಕಾಗುವುದೆ ಜೀವನಗಳಾಟಕ್ಕೆ?.

|| ೨೯ ||

ಕೆಲಸ ತೀರಿದ ಜನರು ಬಂದು ಮಲಗುವರಲ್ಲಿ
ನೆಲಸಲಸ್ಯರಿಗೆ ಧಾರಿಣಿಯೊಳೆಡೆ ಮಾಡುವರು.
ಬರೆಯಡಸೆ ಜೀವನವು ಮರೆಗೊಂಬ ತಾಣವಿದು
ಜನನಮರಣವ ಹಿಡಿದು ಮುರಿದುಂಬ ಮಸಣವಿದು.

|| ೩೦ ||

ಹ ಳೆ ಯ ನೆ ನ ಹು .

ಹರಿವುದೆನ್ನ ಮನವು ಹಿಂದೆ ಕಳೆದ ದಿನದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು
ಪರಿಮಳಕ್ಕೆ ಹಾರುತಿರುವ ತುಂಬಿಯಂತೆ ಸುಳಿದು ಸುಳಿದು
ಬಳಲುತ್ತಿಹುದು, ಮಾಯವಾದ ಕಾಲಗಳನು ನೆನೆದು ನೆನೆದು
ಗಲಿಯಿಪತ್ತು ಧಾರೆಯೆನ್ನ ಕದಪನಿಂದು ತೊಳೆಯುತ್ತಿಹುದು.

|| ೧ ||

ಇಂದು ಹರಯವೇರುತಿರಲು, ಸಂತಸದಲಿ ನಲಿವ ಮಕ್ಕ
ಳೊಂದು ಮುಗುದತನವ ನೋಡಿ, ಬಾಲ್ಯವೇಕೆ ಹೋಯಿತೆಂದು
ನೊಂದು ಬೇನೆಗೊಳ್ಳುವೆನ್ನ ಮನದ ದನಿಯ ಸಂಗಡಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಹಳೆಯ ನೆನಹು ತನ್ನ ಹಾಡನೀಗ ಹಾಡುತ್ತಿಹುದು. || ೨ ||

ಎಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕಾಂಬ ಮಾವಿನಡಿಯ ನೆಲನ ನೋಡೆ
ಜುಮ್ಮ ದಟ್ಟುತಿಹುದು ದೇಹವಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಮಕ್ಕಳೀಗ
ಎಲ್ಲಿರುವರೊ? ತಿಳಿಯೆನಾವ ಮರದ ನೆಲನಾಶ್ರಯಿಪರೊ?
ಜ್ಞಾನಾರು? ಕಾಣಲಾರೆನಂದಿಸೆನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರ. || ೩ ||

ಅಂದಿನೊಂದು ಶೋಭೆಯಿಲ್ಲ, ಅಂದಿನೊಂದು ಚಂದವಿಲ್ಲ
ಅಂದಿನೊಂದು ಸೊಬಗದಿಲ್ಲವೆಮ್ಮ ಮಾವಿನಡಿಯೊಳೀಗ
ರೆಂಬೆಯೊಂದು ನೆಲಕೆ ಬಾಗಿ, ಮೆಲ್ಲೆಲರ್ಗೆ ತೂಗಿತೂಗಿ
ಕಾಂಬುದಕಟ ಶೋಕದಿಂದ ಕರಗಿ ಕೊರಗಿ ಕಂದಿದಂತೆ. || ೪ ||

ಎಳೆಯನೊಬ್ಬ ತಮ್ಮನಿದ್ದನವನೊಳೆನಗೆ ಪ್ರೇಮವಧಿಕ,
ಮೊಳೆಯೆ ಹಲ್ಲು, ಸುರಿಯೆ ಜೊಲ್ಲು ಮುದ್ದು ಮಾತಿನಿಂದಲೆನ್ನ
ಕರೆದುಕರೆದು ಬೆನ್ನಬಿಡದೆ ಮಾವಿನಡಿಯ ನೆಲಲಿಗೊಂದು
ಬರುತಬರುತ ಬೀಳುತ್ತೇಳುತ್ತಿದ್ದನವನ ಮರೆವೆನೆಂತು? || ೫ ||

ಒಂದು ದಿನದೊಳಿಂದಿನಂತೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರಲು ನಾನು
'ಕಂದ! ಹೇಳು ಎಮ್ಮನೇಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದೆ!' ಎಂದೆನುತ್ತೆ
ತಂದೆ ಕೂಗಲದನು ಕೇಳಿ, ಬೆದರಿ ಭಯದೊಳೊಡುತ್ತಿರಲು
ಅಂದು ಕಂಡೆನೆನ್ನ ತಮ್ಮ ಹಾಸಿಗೆಯಲಿ ಮಲಗಿದ್ದುದನು. || ೬ ||

ಒರಗಿದಾತನೇಳಲಿಲ್ಲ, ಮಂಜು ಬೀಳ್ವ ಭರಕೆ ಬಳುಕಿ
ಧರೆಗೆ ಮುರಿದು ಕೆಡೆವ ಮುಗುಳಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಮಲಗಿರಲೈ,
ಸೆಳೆದು ಬಿಗಿದು ತೋಳ್ಗೊಂದ, "ಮಗನೆ! ಒಬ್ಬನಾದೆ ಎಮಗೆ
ನಲಿವುದಣ್ಣ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ" ಎನುತೆ ಮಾತೆ ರೋದಿಸಿದಳು. || ೭ ||

ಅವನ ನಯನತೇಜವಿಂದು ಗಗನತಲದ ತಾರೆಯಾಗಿ
ಭುವನಗಳನು ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲು ಬಹುದು; ತೊದಲು ನುಡಿಗಳೀಗ
ಗಿರಿಯ ದರಿಯ ವನದ ನಡುವೆ ಗಾನವಾಳ್ವ ನದಿಯ ದನಿಯ
ಸೆರಿಸದಲ್ಲಿ ಪಡಿನುಡಿಗಳ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದು. || ೮ ||

ಅಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಕೌಂಗಿನಿಂದ ಹೊನ್ನೆ ಸುರಗಿಮರಗಳಿಂದ
ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳ ಬನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆಮ್ಮ ತೋಟದೊಳಗೆ
ಮಲ್ಲಿಗಳ ಮಂಜುಘೋಷವೆಲ್ಲಿ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ
ಹುಲ್ಲು ತಮ್ಮ ನೋಡಗಿದೆಡೆಗೆ ಕಾವಲಾಗಿ ಕಾಂಬುದೀಗ || ೯ ||

‘ಅಣ್ಣ! ಮಾವಿನಡಿಗೆ ಬರುವ ತಮ್ಮನಿವನ ಕರೆಯೊ’ ಎಂದು
ಕಣ್ಣಿನೀರ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿಹನೊ! ನಿಮ್ಮ ನಾಸು ನೋಡುತ್ತಿರಲು
ಎನ್ನ ಸೇಕೆ ಮರೆತಿರೆಂದು ತೊದಲುನುಡಿಯನಾಡುತ್ತಿಹನೊ
ತನ್ನ ತಾನೆ ಹಿಡಿದು ಮೌನದಿಂದ ಮಾತನಾಡದಿಹನೊ! || ೧೦ ||

ಆವನೊಂದು ಕೂಟದಿಂದ ಪ್ರೇಮವಾವುದೆಂದು ಕಲಿತೆ,
ಆವನೊಂದು ನೋಟದಿಂದ ಸೋವಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಮರೆತೆ
ಆವನಳೆಯ ನಗೆಯ ಮನದ ತಮಕೆ ಜೊನ್ನವಾದುದವನ
ಸಾವ ವರೆಗೆ ಮರೆಯುಲುಂಟೆ ಎನ್ನ ಬೆನ್ನೊಳುದಿಸಿದವನ? || ೧೧ ||

ಮಗನೆ! ಎಂದು ನುಡಿಯುವನಿತ್ತು ಹರಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆನಗೆ
ಮಗನೆ! ಎಂದೆ ಕರೆವೆನ್ನಿನ್ನ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ನಗುಗೆ
ಜಗದಿ ನಮ್ಮ ವಂಶವಿರಲಿ! ಎಂದು ಸಿಧಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದರೆ
ಮಗನೆನಿಸುತ್ತೆ ಹುಟ್ಟು ತಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಮರೆಯದಣ್ಣನೆನಗೆ. || ೧೨ ||

ಊರ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಜ್ಜೆಗಾಗಿ ದೇಶದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ
ತಾರುತಿರಲು ದೇಹ, ಹುಟ್ಟು ಮನೆಯ ನೋಡುವಲ್ಲಿಯಿಂದ
ದಾರಿ ನಡೆದು ಮನೆಯ ಸೇರಿ, ಮಾವಿನಡಿಯ ನೆಳಲ ಕಂಡು
ಭೋರಿನುತ್ತೆ ಮನದಶೋಕ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಪ್ರವಾಹಗೊಂಡು. || ೧೩ ||

ತಂದೆತಾಯ್ಯಾಳಣ್ಣ! ನಮ್ಮ ಬಂಧುಬಳಗವೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ
ನೆಂದೊ ಮರೆತು ಮನದೆ ನಿನಗೆ ಶಾವನೀಯದಿರಲು ಬಹುದು.
ಕಂದ! ಕಿನಿಸನಾನಬೇಡ! ಎನ್ನ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ನಡೆದು
ಬಂದ ನಿನ್ನ ರೂಪಿಸರಿವು ಬಗೆಯಗಣಿಗೆ ರತ್ನವಹುದು || ೧೪ ||

ಎರಡು ದಿವಸದಿಂದ ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದುದಕ್ಕೆ
ಬರೆಹವನ್ನು ತಿಳಿದನೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನ್ನೊಳಿರುವುದಕ್ಕೆ
ಎಳೆಯ! ಮೂರುದಿನಗಳಾಯುವೆನಗೆ ದೊರೆತ ಕಾರಣಕ್ಕೆ
ಹಳೆಯನೆನಹಿಸೂರಿನೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ನರಸುಗೈವೆ ಸಾಕೆ? || ೧೫ ||

ಮಲಗು, ಮಗನೆ, ಮಲಗು ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿಯಿಟ್ಟ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೆ
 ನೆಲದ ಮಾಟ ನಿನ್ನ ಮುಟ್ಟದಿರಲಿ! ನಿನ್ನ ನಿದ್ರೆಯೊಳಗೆ
 ಮನವನೊಡೆದು ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬರುವ ಭಾವವೆಂದು ನಿನ್ನ
 ನೆನೆದುನೆನೆದು ಜೋಗುಳವನು ಹಾಡುತ್ತಿಹುದು ಮಲಗೊ ತಮ್ಮ! || ೧೬ ||

ಮ ರ ವು .

ಒಗವನಾಂ ಮರೆದವನು, ಜಗವೆನ್ನ ಮರೆತಿರಲಿ,
 ಜಗವೆನ್ನ ಸಂಬಂಧವನು ಮರವು ಮರೆಯಿಸಲಿ.
 ಜಸವೆಂಬ ಪರಿಮಳಕೆ ಮನವೆನ್ನು ವಳಿ ಮೊರೆಯೆ,
 ದೆಸೆಯೆಂಬ ಕುಸುಮದಲಿ ದೊರೆವುದಾವುದು? ಸೆರೆಯೆ. || ೧ ||

ರಸೆಯೊಳಗೆ ಕೀರ್ತಿಕವಿರತ್ನಗಳ ಸದ್ಗುಣದೆ
 ಮಿಸುಪ ಕಂಠಾಭರಣವನು ಮಾಡುವವಸರದೆ
 ಬಗೆಗೊಂಬ ಮಣಿಯೊಂದು ನೆಲದಡಿಯೊಳಡಗಿರಲಿ
 ಜಗವನದು ಮರೆದವುದು, ಜಗವದನು ಮರೆತಿರಲಿ. || ೨ ||

ಆಗಸದ ಮಧ್ಯದಲಿ ತಾರೆಗಳು ಧೀಂಕಿಡಲು,
 ರಾಗದಿಂ ರಾಜನೈತಂದು ಸೆರೆಮೆರೆದಿರಲು
 ತಾರಗೆಯದೊಂದುರುಳಿ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಡಗಿರಲಿ,
 ಜಗವನದು ಮರೆದವುದು, ಜಗವದನು ಮರೆತಿರಲಿ. || ೩ ||

ಹಿಸುಣೆಂಬ ಕೂರಲಗು, ಹೆಸರೆಂಬ ಹರಿಣದೆಡೆ
 ಗಸವಸದೆ ಬೆಂಬತ್ತೆ ಬೇಡನೋಡಿಸಿ ಕಾಡೆ
 ಜಸವನಾತಿಸದೆ ಮರವಿನ ಗುಹೆಯೊಳಡಗಿರಲಿ.
 ಜಗವನದು ಮರೆದವುದು, ಜಗವದನು ಮರೆತಿರಲಿ. || ೪ ||

ಅಳಿವೆಂಬ ವಾಹನದಿ ಪರಲೋಕಮಂದಿರಕೆ
 ತಳುವದೀ ದೇಹವನು ಕಳೆದು ಹೋಪವಸರಕೆ
 ನೆನಹೆನ್ನ ಮರೆತಿರಲಿ, ಮರವು ನೆನಹಿಸೊಳಿಡಲಿ
 ಜಗವನಾಂ ಮರೆದವನು, ಜಗವೆನ್ನ ಮರೆತಿರಲಿ. || ೫ ||

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಹೌಂಕವೆಡೆಗೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯದ ಕ
ಲಂಕವನು ಮಳೆ ಕಳೆದು ಕೊಂಡೋಡುವಂತೆ,
ಸಂಕಟವ ಪರಿಹರಿಸ ನಿನ್ನ ಕರುಣೆಯ ಮನದ
ಪಂಕವನು ಕಳೆಯಲಿದುವೇ ದೇವ ಚಿಂತೆ.

|| ೧ ||

ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯೊಳಡಗಿರುವ ಕಳ್ಳನಂದದಲಿ
ಮನದ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಡಗಿದ ದುರಾಶೆಯನು
ಜನರೊಡೆಯ! ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿಯೊಡಿಸುಗೆ;
ಮನದ ಮಂದಿರಕೆ ಯಜಮಾನ ನೀನು

|| ೨ ||

ಕೆಲಸದಿಂ ಬಳಲುತ್ತಿಹ ದಿನದ ಮೆಯ್ಯಂ ನಿದ್ರೆ
ತಿಳಿಯದಂತಿರೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತೊರಗಿಸುವುದು;
ತೊಳಲುವಿಂದ್ರಿಯತತಿಯ ಸಂಭ್ರಮವ ಮುಟ್ಟಿ ನೀ
ಕಳೆವಂತೆ ದೇವ! ಮಾಳ್ವುದು, ಮಾಳ್ವುದು.

|| ೩ ||

ನಿನ್ನಿಂದ ದಯೆಯ ಸಾಲವನೆನಿತು ಕೊಂಬೆನೋ
ನಿನ್ನ ಕರುಣೆಯ ನಿಧಿಯ ಮೂಲಧನವ
ಎನ್ನ ಸಾಲದ ಕರಣವಳಿಯಿಸಲು ಸಾಲ್ದಪುದು.
ಬನ್ನ ವದನೇನೆಂದು ನುಡಿವೆ ದೇವ.

|| ೪ ||

ಎನ್ನೀ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿ ಪೂರ್ವಕವೆ, ಸುರಿಯುವೀ
ಕಣ್ಣೀರ ಮಸಿಯೊಳಂಕಿಸಿ ಕರಣವ
ಇನ್ನೇನೊ, ಧನಿಯೆ, ಬಗೆಯೋಲೆಯೊಳೆ ಬರೆದೀವೆ
ನಿನ್ನೊಳಾಂ ಗೃಹ ಸಾಲಕಲೇಖವ.

|| ೫ ||

